

ÅMHM
ÅLANDS MILJÖ- OCH
HÄLSOSKYDDSMYNDIGHET

Badvattenprofil Lilla Holmens Badstrand

Upprättad i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets förordning
(FFS 177/2008)

Uppdaterad inför säsongen 2024

Innehåll

1. Strandinformation.....	1
2. Kontaktuppgifter.....	2
2. Badvattenkvalitet.....	2
3. Potentiella föroreningskällor	3
4. Kortvariga föroreningssituationer.....	3
5. Information om badvattenprofilen.....	3

1. Strandinformation

Allmänt	Strandnamn	ID nummer	Adress	Koordinater
	Lilla holmen	FI166478002	Östra utfarten, Mariehamn	N 60°09" 61.00' Ö19°95" 20.00'
Badstranden	Lilla Holmens badstrand är en ca 120 meter lång och 25–30 meter bred sandstrand. Ytan ovanför sandstranden är gräsbevuxen med träd. På området finns påfåglar, kaniner, höns med mera. Badstranden ligger i Mariehamn på gångavstånd från stadens centrum. Badstranden är långgrund och Ålands mest besökta badstrand. På sommaren kan båttrafik passera utanför det avgränsade badområdet.			
Simområdet	På simområdet blir vattendjupet stegvis djupare, för att ca 60 meter ut från stranden vara 1,5 meter djupt. Simområdet är mycket lämpligt för barn. Simområdet är utmärkt med bojar ut mot båtfarleden utanför. Vattendjupet varierar på årsbasis, som mest ca 2 meter. Under badsäsongen varierar vattendjupet med maximalt ca 1 meter. I vattnet finns inte strömmar som inverkar på badarnas säkerhet. Den dominerande vindriktningen under badsäsongen är sydlig. Simområdets botten består till största delen av sand och övergår i lera längre ut. Dykare undersöker simområdets botten varje år innan badsäsongen inleds.			
Service	Badet har både livbåt och livboj. Det finns omklädningsrum, torrdass samt avfallskärl. I närheten av stranden finns lekplats och volleybollplan. Badstranden har ingen anordnad badstrandsövervakning.			
Typ av bad	EU-badstrand med ett uppskattat besökarantal av 0–1000 badare per dag. Stranden besöks mest mellan kl. 12 och 16.			
Ytvatten	Vattentyp	Vattenområde	Vattenvårdsområde	
	Hav, Östersjön	Ålands inre skärgård	Aaland Island, FIWDA	
Vattenkvalitet	Överlag klassificeras kustvatten på Åland som måttliga. I inner- och mellanskärgården finns kustvattenområden som klassificeras som otillfredsställande och dåliga. De långsiktiga trenderna för siktdjupet visar på minskat siktdjup samtidigt som klorofyll-a halterna har ökat.			

Kartbild

2. Kontaktuppgifter

Badstrandens ägare

Mariehamns Stad/Tekniska verk
Elverksgatan 1, 22 101 Mariehamn
Tfn 018-531 572 (Stefan Nordas)
Tfn 018-531 599 (journummer)
fornamn.efternamn@mariehamn.ax
www.mariehamn.ax

Tillsynsmyndighet

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet
(ÅMHM)
Norrågatan 17, 22 100 Mariehamn
Tfn 018-528 600 (kansli), 0457-313 5839
(miljöskyddsinspektör Magnus Eriksson)
fornamn.efternamn@amhm.ax
www.amhm.ax

Vatten- och avloppsverket

Mariehamns stad/Tekniska verk/VA-verket
Elverksgatan 1, AX-22 101 Mariehamn
Tfn 018-531 599 (journummer)
fornamn.efternamn@mariehamn.ax
www.mariehamn.ax

Badstrandens upprätthållare

Lilla holmens camping
Östernäsvägen, 22 100 Mariehamn
Tfn 018-21 121 (campingen)
gronaudden@aland.net

Laboratorium

ÅMHM Laboratoriet
Sundblomsvägen 31, AX-22 150 Jomala
Tfn 018-32 880
laboratoriet@amhm.ax

3. Badvattenkvalitet

Vid badvattenprovtagning mäts halterna av enterokocker samt av Escherichia coli. Åtgärdsgräns för enstaka undersökningsresultat är 200 cfu/100 ml respektive 500 cfu/100 ml. Utöver detta görs en okulärbesiktning av halten cyanobakterier. Bedömningen av cyanobakterier görs i en 0–3 gradig skala (0 = Inga cyanobakterier, 1 = Lite cyanobakterier, 2 = Rikligt med cyanobakterier, 3 = Mycket rikligt med cyanobakterier).

Tabell 1: Sammanfattning av resultat från badvattenprovtagning vid Lilla holmens badstrand sedan 2020.

Datum	Enterokocker cfu/100 ml	Escherichia coli cfu/100 ml	Algobservation	Temperatur +°C
07.06.2023	10	10	0	18
27.06.2023	10	10	0	19
25.07.2023	10	20	0	19
15.08.2023	10	10	0	18
06.06.2022	10	20	0	13
29.06.2022	20	20	1	22
20.07.2022	10	640	0	17
10.08.2022	10	10	1	17
02.06.2021	10	10	1	15
22.06.2021	10	10	1	20
20.07.2021	10	10	0	19
02.06.2021	10	10	1	15
03.06.2020	10	10	0	14
23.06.2020	10	10	1	20
21.07.2020	10	80	1	20
18.08.2020	10	10	1	21

Tabell 1 ovan sammanfattar de senaste fyra årens provtagningsstatistik för Lilla holmens badstrand. Dessa data används sedan för att klassificera badvattnets kvalitet enligt indelningen utmärkt, bra, tillfredsställande eller dålig. Efter badsäsongen 2023 klassificerades badvattnet vid Lilla holmens badstrand som **utmärkt**. Gränsvärdet för **utmärkt** baseras på 95 percentilvärdet för den senaste fyraårsperioden och ligger på 100 cfu/100 ml för enterokocker samt 250 cfu/100 ml för Escherichia coli.

4. Potentiella föroreningskällor

Tabell 2: Sammanfattning av potentiella föroreningskällor samt deras relevans för badvattenkvaliteten.

Relevans	Källa	Beskrivning
Hög	Avloppsbehandlingssystem.	Ca 250 meter norr om Lilla Holmen kan det förekomma bräddning av avloppsvatten. Vid upprepade tillfällen har bräddning av avloppsvatten påverkat badvattenkvaliteten vid badstranden. Dessutom går ett bräddavlopp från Lilla Holmens toaletter ut i Katthavet väster om Lilla Holmen.
Medel	Dagvattensystem.	Dagvattnet från stora delar av centrala Mariehamn kommer ut i samma punkt som bräddavloppet. Detta kan vid skyfall kortvarigt påverka ytvattnet.
Låg	Fekalier från gåspopulation i strandområdet.	Gäss iakttas ofta på badstranden. Husdjur är dock förbjudna.
Låg	Föroreningsämnen från fritidsbåtstrafik.	Under sommarsäsongen förekommer mycket fritidsbåtstrafik på Slemmern.

5. Kortvariga föroreningsituationer

En kortvarig förorening innebär en kortare tids avvikelse genom förorening som inte kommer att påverka badvattenkvaliteten längre än tre dagar. Exempel på sådana är bräddning från avlopp eller dagvattenledningar. I sådant fall tar ÅMHM extra prover och sätter upp skyltar som information till de badande. ÅMHM meddelar ägaren och för en diskussion om vilka åtgärder som eventuellt behöver vidtas för att minimera uppkomsten av förorening.

Tabell 3: Sammanfattning av kortvariga föroreningsituationer, orsaker samt vidtagna åtgärder.

Datum	Föroreningsituation	Orsak	Åtgärder
12.08.2015	Tillfälligt höga bakteriehalter.	Okänd	Inga
17.08.2016	Tillfälligt höga bakteriehalter.	Okänd	Inga

6. Information om badvattenprofilen

Badvattenprofilen skapades den 1 mars 2011 och uppdaterades inför säsongen 2024.

Badvattendirektivet är antaget på Åland genom social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskraven och övervakningen i fråga om vattnet vid allmänna badstränder (FFS 177/2008)¹⁾. Utöver detta kompletterar hälsoskyddslagen ([FFS 763/1994](#))²⁾ samt konsument säkerhetslagen ([FFS 920/2011](#))³⁾ den allmänna tillsynen av badstränder.